

„Hallgatót tolláról”

Trendek a hazai és nemzetközi könyvtárügyben

KISZL Péter

Trendek a hazai és nemzetközi könyvtárügyben / szerk.

Kiszl Péter. - Eger : Líceum K., 2013. - 310 p. 24 cm

ISBN 978-963-9894-98-3

A szerkesztő bevezetőjéből

„Rendhagyó kötetet tart kezében a tisztelt olvasó, hiszen gyűjteményünk minden egyes tanulmányát az ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézetének informatikus könyvtáros mesterszakos hallgatói készítették szemináriumi munkájuk keretében. Diákjaim a hazai és nemzetközi könyvtárügy trendjeinek elemzéséből nyújtanak át egy színes csokrot (nem csak) a szakma számára. Hol és merre tartunk? Ez a kérdés áll írásaik középpontjában, rohamtempóban változó társadalmi-gazdasági-technológiai-politikai környezeti tényezők között, amelyek természetesen kihatnak a könyvtári rendszer működésére, fejlődésére, alapjaiban meghatározva a lehetőségeket és a kihívásokat.”

A kötet szerkesztője, **Dr. Kiszl Péter**, könyvtáros és közgazdász végzettségű egyetemi docens, az *ELTE Könyvtári Intézete* igazgatója, az *Információ-tudományi Tanszékének* vezetője olyan kötetet szerkesztett, amelyre érdemes a könyvtáros szakmának odafigyelnie.

Rendhagyó módon nem hosszú tapasztalatú, nagy tudású, elismert könyvtári szakemberek vizsgálnak kiemelkedően fontos témákat a kötet tanulmányai-ban, hanem az ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézetének informatikus könyvtáros mesterszakos hallgatói. A három fő témacsoport – kommunikáció, képzés, pályázatok – mellett a ráadás fejezetben is nagyon érdekes területek mélyére ásnak a szerzők. Külön erényük a dolgozatoknak, hogy tanulmányaikat olyan módon építik fel, ami megfelel a tudományos munka elvárásainak mind a témaválasztás, mind a tanulmány szerkezete, mind a következtetések megfogalmazása szempontjából.

Más szemével látni és láttatni nagyon fontos, és a hallgatók friss elméleti képzésük alapján megpróbálták „hátralépní hármat”, és olyan, a mindennapi szakmai életünket befolyásoló, sőt, néha meghatározó területeket elemezni, amelyek általában nem témái a konferenciáknak, publikációknak.

Könyvtárak az országos sajtóban című tanulmányukban *Ungi Zsuzsanna* (Edutus Főiskola, Tata-bánya Budapesti Tagozat Könyvtára) és *Zahari István* (Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet Toldy Ferenc Könyvtár) azt vizsgálják, hogy miként jelennek meg a könyvtárak a médiában. Rámutatásuk a bulvárosodás térnyerésére, amivel a könyvtárügy imázsáért felelős szakembereknek mindenképpen számolniuk kell a megfelelő kommunikációs stratégiák kialakítása érdekében.

Országos könyvtári rendezvények az elmúlt öt év tükrében című tanulmányában *Erdélyi Ildikó* (Pest Megyei Könyvtár, Szentendre) az elmúlt

évek könyvtári rendezvényeit, illetve az irántuk való érdeklődést tekinti át. Megállapítja, hogy a figyelem egyre inkább a fiatalok bevonására és megtartására irányul, s rámutat, hogy a rendezvényeknek be kell épülniük a könyvtárak rendszeres szolgáltatásai közé.

Hazai szakmai programok a könyvtári közöség számára című tanulmányában *Bilicsi Erika* (Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára Magyar Tudományos Művek Tára) azt vizsgálja, hogy milyen szerepet játszanak a különböző könyvtár-szakmai rendezvények a könyvtárosok szakmai ismereteinek szinten tartásában, fejlesztésében.

A szakmai információáramlás fejlődése, a KATALIST levelezőlistára írt üzenetek áttekintő elemzése című tanulmányában *Nagy Zsoltné* (Hamvas Béla Városi Könyvtár, Százhalombatta) az egyik legfontosabb információcserélési fórumunk, a KATALIST-es levelezőlista használatát, a szakmára tett hatását elemzi. Megállapítása szerint „a KATALIST mint kereshető archívummal rendelkező kordokumentum, a könyvtáros szakma egyik digitális lenyomata”.

A felsőfokú információs szakemberképzés helyzete Ausztriában, Németországban és Svájcban című tanulmányában *Goda Beatrix* (Oktatókutató és Fejlesztő Intézet Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum) néhány innovatív, újszerű oktatási formára is felhívja a figyelmet.

Az információs szakemberképzés sajátosságai amerikai, brit, cseh és norvég egyetemeken című tanulmányában *Nagy Ildikó* (Oktatókutató és Fejlesztő Intézet Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum) rávilágít a hasonlóságokra és a különbségekre a különböző országokban folyó informatikus és könyvtárosképzés területén.

A magyarországi informatikus könyvtáros BA tantervek összehasonlító vizsgálata című tanulmányában *Csónaki Boglárka* (Magyar Képzőművészeti Egyetem Könyvtára) átfogó képet ad a magyarországi BA szintű felsőoktatási képzési lehetőségeinkről.

A magyarországi informatikus könyvtáros MA tantervek összehasonlító vizsgálata című tanulmányában *Fecz Ágnes* (Országos Széchényi Könyvtár) ugyanezt vizsgálja az MA képzések tekintetében.

Mennyire futja? Friss diplomás (informatikus) könyvtárosok a munkaerőpiacon című tanulmányában *Varga Mária* (Lajosmizse Város Művelődé-

si Háza és Könyvtára) arra hívja fel a figyelmet, hogy a pályakezdők elhelyezkedési lehetőségeiről, megoldásairól, az átképzésekről, illetve a pályaelhagyás mértékéről pontos adatok nyilvántartására volna szükség ahhoz, hogy a könyvtárosképzés, valamint a könyvtári rendszer hatékonyabban tudjon működni.

Könyvtári pályázati körkép – kiírások, nyertesek, eredmények című tanulmányában *Koletár Katalin Flóra* (Bisnode Magyarország Kft.) elemzi a magyarországi könyvtárügyet érintő pályázati lehetőségeket.

NKA pályázatok górcső alatt: népszerű forrás-szerzés könyvtáraknak című tanulmányában *Csoma-Simon Mária* (II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár, Miskolc) a Nemzeti Kulturális Alap pályázatainak pozitív és negatív tapasztalataira fókuszál.

Könyvtár-építészeti trendek a világban című tanulmányában *Csajbók Edit* (Simmelweis Egyetem Központi Könyvtár) megállapítja, hogy a modern könyvtár jellemzői világszerte a közösségi terek felé mozdulnak.

Mit kíván a hallgató? Elvárások a korszerű könyvtárral szemben című tanulmányában *Simon Eszter* (Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar) és *Kamocsa Gábor* (Apor Vilmos Katolikus Főiskola) külföldi példák mellett számos hazai felsőoktatási intézmény által a közelmúltban végzett igényvizsgálat eredményeit összegzi.

Mit csinálnék másként, ha főnök lennék? című tanulmányában *Bencze Eszter* (Pákolitz István Városi Könyvtár, Paks) saját és mások tapasztalatai alapján tesz javaslatokat elsősorban a vezetői kommunikáció, a konfliktuskezelés, a delegálás és a motiválás területén.

Külföldi könyvtári marketing – képekben című tanulmányában *Takács Dániel* (Budapesti Ügyvédi Kamara) felhívja a figyelmet olyan, külföldön már megjelenő promóciós eszközre, amelyeket a hazai könyvtárak is sikeresen alkalmazhatnának szolgáltatásaik népszerűsítése, újabb olvasók megnyerése céljából.

Ajánlások

Bakos Klára, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnöke, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Egyetemi Központi Könyvtárának főigazgatója: „A kötetet alkotó munkák témájukban és szemléletük frisses-

ségében egy új generáció figyelemre méltó megnyilatkozásai. Az egyes fejezetek világosan mutatják, hogy a fiatal kollégák fontosnak tartják felszínre hozni a könyvtárügy eddig kevésbé hangsúlyos területeit. A tanulmányok erénye a tényszerűség és szakszerűség. A modern hang üdvözlendő, amit minden bizonnyal a jövőben elmélyíti a munka során szerzett tapasztalat.”

Barátné dr. Hajdu Ágnes, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Könyvtári Akkreditációs Szakbizottságának elnöke, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete alelnöke, a Szegedi Tudományegyetem főiskolai tanára: „A szakirodalmi könyvkiadás ingadozó és esetleges piacára egy tudatos, az útkeresés izgalmas folyamatát is érzékeltető, a tehetséggondozás fontosságát és sikerének jegyeit magán hordó kötet született. Az aktuális jelenségeket tükröző és előremutató, de egyben az általánosításra is alkalmas, számos innovatív ötletet felsorakoztató körképet kapnak az olvasók, mely az értékes tartalom mellett témérek továbbgondolkodásra érdemes üzenetet hordoz.”

Kóródy Judit, az Infodok Kft. (a Magyar Telekom Nyrt., valamint a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság információszolgáltató partnere) vezetője, a Magyar Információbrókerek Egyesületének alelnöke: „Fiatal kutatók friss, újszerű oldalról közelítik meg a szakmai kommunikáció, a pályázati módszerek, a könyvtárépítéssel, a könyvtárosképzés, a könyvtári menedzsment és marketing kérdéseit. Érdemes figyelni a véleményükre, mert dolgozataikban nem elméleti, hanem nagyon is gyakorlati jelenségeket állítanak a középpontba. Következtéseikben nem köti őket a túlzott tapintat, a megfelelni vágyás. Elemzéseik eredménye nem mindig pozitív, őszintén rámutatnak a problémás területekre, és több esetben javaslatot is tesznek a megoldásra, további fejlesztésre.”

További információk:

<http://lis.elte.hu/KONYVTAR/trendek2013/>

A kötet megrendelhető a Líceum Kiadónál.

Kóródy Judit
(Az Infodok Kft. vezetője)

A polgárok és a kibertér védelme az ITBN fókuszában

Már kilencedik alkalommal rendezik meg Közép-Kelet-Európa legnagyobb IT biztonsági eseményét, az Informatikai Biztonság napját.

2013. szeptember 25–26-a között rendezik meg hazánk és Közép-Kelet-Európa legnagyobb IT biztonsági konferenciáját, az Informatikai Biztonság Napját (ITBN). A kétnapos rendezvényen hazai és nemzetközi IT-s és független szakemberek keresik a választ arra, hogy mennyire is vagyunk védtelenek a kibertérben és valóban megfigyel-e minket a "Big Brother". A világ legkülönbözőbb pontjairól érkező előadók idén is világszerte utazásra hívják a látogatókat, újdonságként pedig a személyes biztonság, az állampolgárok védelme is terítékre kerül.

Szinte még sosem volt ennyire aktuális az ITBN, és az informatikai biztonság kérdése, hiszen az elmúlt hetekben az amerikai megfigyelési botránytól és a *Snowden* üggyel volt hangos a sajtó, olyan kérdéseket feszegetve, amelyre a rendezvény keretei belül is megpróbálnak válaszokat találni. Így lesz majd a nyitóelőadás egy rendhagyó, szakmai, politikai kitekintés *Nógrádi György*, biztonságpolitikai szakértő tolmácsolásában, aki segít a közelmúltban nagy port kavart Snowden ügy, és az amerikai *Nemzetbiztonsági Ügynökség (NSA)* kiszivárogtatási részleteinek megismerésében.

Az idei ITBN-en újdonságként a személyek, állampolgárok védelmére, a személyi biztonság témakörére is nagy hangsúlyt fektetnek a szervezők, de természetesen az ITBN-től megszokott vállalati IT biztonságmegközelítés is hangsúlyos marad. Az izraeli bázisú Checkpoint – mint az idei esemény kiemelt technológiai partnere – az aktuális támadási és sérülékenységi problémákról és azok megoldásáról tájékoztatja az érdeklődőket.

Egy igazán érdekes vendég is érkezik a rendezvényre az Amerikai egyesült Államokból: ő *Michael Schneider*. Több mint tíz éve dolgozik az amerikai hadseregnek különböző kibervédelmi munkakörökben. Dolgozott a védelmi minisztérium tisztjeként, ahol kibervédelmi Red Team-eket vezetett. A US Cybercommand vezető tiszthelyetteseként a kiszemelt célpontok meghatározásáért és a védelmi intézkedések meghozataláért volt felelős. A haditengerészetnél az információs hadműveletek parancsnokaként tevékenykedett.

Az esemény plenáris programjára *John Parker* érkezik Angliából, aki a McAfee termékigazgatója. A hálózati specialista Cisco egy érdekes témáról, vállalatok számára "hírszerzési" adatokat biztosító szolgáltatókról beszél majd. A kritikus infrastruktúrák biztonságát szem előtt tartó civil egyesület a KIBEV (Önkéntes Kibervédelmi Összefogás) szintén képviselteti magát az eseményen. ...

A T-Systems Magyarország Zrt. egy biztonságos valódi kirándulásra hívja a résztvevőket „betonbiztos” adatközpontjába és elmeséli azt is, hogy hogyan védekezhetnek a szervezetek a hacker körökben mostanság népszerű leterheléses támadások ellen. Több különleges cégektől független téma is előkerül idén. Ilyen például a közösségi média hekkelés - a webes technológia használata, és manipulálásának lehetőségei a választási kampányokban, mit tett és tehetett volna a magyar Anonymous csoport, mit tehetünk az állampolgárok biztonságtudatosságának fokozásáért?

A kétnapos ITBN konferencia helyszíné ismét a Cinema City Aréna mozi.

/SG.hu Hírlevél, 2013. szeptember 10., <http://www.sg.hu/>

(B.Bné)